

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6CoCsp/24/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121354747
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:6121354747.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viktórie Midovej a sudkýň JUDr. Andrey Galdunovej a JUDr. Moniky Koščovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpený Remedium Legal, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, proti žalovanej: A. B., nar. X.X.XXXX, bytom B. C. D. B., E. F. XXXX/X, zastúpená Advokátska kancelária Hovan a Hospŕdka, s.r.o., so sídlom v C. D. B., A. G. X, o zaplatenie 16 000 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. 1Csp/143/2021 zo dňa 20. januára 2023 v spojení s opravným uznesením sp.zn. 1Csp/143/2021 zo dňa 31. januára 2023

rozhodol:

M e n í rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 1Csp/143/2021-222 zo dňa 20.1.2023 v spojení s opravným uznesením č.k. 1Csp/143/2021-243 zo dňa 31.1.2023 tak, že:

I. U r č u j e , že podmienky v zmluve o úvere č. 2397792403 zo dňa 20.2.2015, uzavretej medzi Prvou stavebnou sporiteľňou, a.s. a žalovanou, uvedené v čl. VIII. bod 8.9. v znení: „Dlžník je povinný uhradiť veriteľovi poplatky pri neplnení zmluvných povinností v prípade upomínania dlžných splátok po lehote splatnosti, t.j. prvá upomienka, druhá upomienka, tretia predžalobná upomienka každá vo výške 15 Eur“ a v čl. VIII. bod 8.10. v znení: „Dlžník je povinný uhradiť veriteľovi poplatok za individuálne riešenie omeškaných splátok vo výške 15 Eur“ sú n e p r i j a t e ľ n ý m i z m l u v n ý m i p o d m i e n k a m i.

II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 15.653 € s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 13.851,60 € od 31.8.2018 do zaplatenia, všetko do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti žalobu zamieta.

IV. Žalobca má proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 95,6 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) zhora označeným rozsudkom v spojení s opravným uznesením zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 8.728,47 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 31.8.2018 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). V prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II.). Žalobcovi priznal náhradu trov konania v pomere 9,10% (výrok III.) s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením (výrok IV.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal zaplattenia 16.000 € s prísl. titulom zostatku úveru, ktorý bol žalovanej poskytnutý na základe zmluvy o úvere zo dňa 20.2.2015, uzavretej s Prvou stavebnou sporiteľňou, a.s. Žalobca svoju aktívnu legitímáciu preukazoval zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 1.10.2020, uzavretou s Prvou stavebnou sporiteľňou, a.s., ktorou mu bola postúpená pohľadávka voči žalovanej.

3. Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané uzavretie zmluvy o úvere medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou dňa 20.2.2015, na základe ktorej bola z titulu medziúveru žalovanej poskytnutá suma vo výške 38.000 € a zároveň bola uzatvorená zmluva o záložnom práve. Titulom tohto úveru žalovaná zaplatila sumu 4.215,53 € a 1.600 €. Vzhľadom na neplnenie si povinností zo zmluvy žalovanou Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. vyhlásila dňom 30.8.2018 mimoriadnu splatnosť úveru, výška ktorého k tomuto dňu predstavovala 38.798,60 € a listom zo dňa 12.9.2018 oznámila žalovanej začatie výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XX, kat. územie D. ako rodinný dom súp. č. XXX na parcele č. 257 s výmerou 170 m² - zastavané plochy a nádvoría. Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. postúpila pohľadávku voči žalovanej z vyššie uvedenej úverovej zmluvy žalobcovi zmluvou o postúpení pohľadávok č. 77/2020 zo dňa 1.10.2020 a oznámila postúpenie pohľadávky žalovanej listom zo dňa 6.10.2020. Žalobca následne pristúpil k výkonu záložného práva k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam. Dobrovoľná dražba sa uskutočnila dňa 27.7.2021 a vydražiteľom sa stala spoločnosť EOS Slovensko Investment LC, s.r.o., so sídlom v Bratislave, za sumu 23.000 €. Na účely dražby bola nehnuteľnosť ohodnotená znaleckým posudkom zo dňa 30.5.2021 sumou 25.500 € a táto suma predstavovala aj najnižšie podanie. Účastníkom uvedenej dražby bol iba vydražiteľ a o vykonaní a priebehu dobrovoľnej dražby bola dňa 27.7.2021 spísaná notárska zápisnica notárom JUDr. Tomášom Trelloom. Z výpisov z obchodného registra žalobcu a vydražiteľa vzal súd za preukázanú vzájomnú prepojenosť týchto subjektov, ktorých spája totožná osoba spoločníka a obe spoločnosti majú totožných konateľov, pričom je totožná aj adresa ich sídla. Vykonaným dokazovaním tiež zistil, že pre účely uzavretia zmluvy o zriadení záložného práva bol dňa 3.2.2015 vyhotovený znalecký posudok znalcom H. I. J., ktorý nehnuteľnosti (ktoré boli predmetom zmluvy o zriadení záložného práva a ktoré boli aj predmetom dražby) ohodnotil sumou 40.200 €.

4. Právne súd posudzoval vec podľa § 52, § 53, § 54 a § 517 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), podľa § 261 ods. 6 písm. d/, § 263 ods. 1, § 266 ods. 5, § 273, § 497 a § 499 Obchodného zákonníka (ďalej len ObZ), podľa ustanovení § 1 ods. 2, ods. 3, §§ 2, 7, 9, 11, 19 a 21 zákona 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a podľa nariadenia vlády 87/1995 Z.z.

5. Vzťah založený zmluvou o úvere zo dňa 20.2.2015, uzavretej medzi Prvou stavebnou sporiteľňou, a.s. a žalovanou posúdil ako spotrebiteľský vzťah vychádzajúc zo záveru, že uvedená zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona 129/2010 Z.z. K tomuto záveru dospel na základe tej skutočnosti, že túto zmluvu nie je možné subsumovať pod niektoré z ustanovení § 1 ods. 3 písm. a/ až e/ zákona 129/2010 Z.z. a zároveň zmluvné strany si v článku XI. bod 11.3 uzavretej zmluvy vymedzili, že sa na ich právny vzťah majú aplikovať aj ustanovenia zákona 129/2010 Z.z. Uzavrel, že zmluva o úvere nemala všetky zákonom 129/2010 Z.z. predpísané náležitosti, konkrétne neobsahovala údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. g/ a neobsahovala ani údaj o výške RPMN podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j/ zákona 129/2010 Z.z., v dôsledku čoho uzavrel, že úver je v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ zákona 129/2010 Z.z. bezúročný a bez poplatkov. Vychádzajúc z tohto záveru konštatoval, že žalobca má nárok len na vrátenie skutočne ním poskytnutých finančných prostriedkov titulom úveru, t.j. sumy 37.544 €, keďže suma 456 € ako rozdiel do plnej sumy poskytnutého úveru (38.000 €) bola okamžite stiahnutá na úhradu poplatku za spracovanie úveru. Zo sumy poskytnutého úveru 37.544 € súd odpočítal plnenie uskutočnené žalovanou do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške 4.215,53 €, plnenie uskutočnené po vyhlásení mimoriadnej splatnosti vo výške 1.600 € a sumu získanú dobrovoľnou dražbou vo výške 23.000 € a rozdiel vo výške 8.728,47 € zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi spolu s úrokmi z omeškania od 31.8.2018. V prevyšujúcej časti (žalobou uplatnená bola suma 16.000 € s príslušenstvom – poznámka odvolacieho súdu) žalobu zamietol.

6. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 CSP a priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu jeho celkového úspechu, t.j. 9,10%.

7. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podali odvolania obe sporové strany.

8. Žalobca podal odvolanie proti zamietavému výroku II. a súvisiacemu výroku o trovách konania z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP a navrhol rozsudok zmeniť tak, že súd žalobe vyhovie v celom rozsahu, alternatívne navrhol zrušiť rozsudok a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania. Namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, pokiaľ na zistený skutkový stav aplikoval zákon 129/2010 Z.z. napriek tomu, že išlo o úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého lehota splatnosti je viac ako 10 rokov a na takýto úver sa v zmysle § 1 ods. 3 písm. c/ zákona 129/2010 Z.z. uvedený zákon nevzťahuje, lebo nejde o spotrebiteľský úver. Napriek tejto jeho obrane už v konaní na súde prvej inštancie súd poskytnutý úver považoval za spotrebiteľský a v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia vo veci nesprávne rozhodol. Namietal aj záver súdu o voľbe zákona 129/2010 Z.z. na právny vzťah zo zmluvy o úvere, keďže zo žiadneho ustanovenia uvedenej zmluvy takáto voľba nevplynula. V článku XI. bod 11.1 zmluvy o úvere a ani v iných ustanoveniach zmluvy nie je obsiahnutá dohoda o tom, že právny vzťah zo zmluvy o úvere sa bude posudzovať podľa zákona 129/2010 Z.z. V článku XI. bod 11.1 zmluvy je výslovne uvedené, že právny vzťah medzi zmluvnými stranami sa riadi zákonom 310/1992 Zb. o stavebnom sporení, Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom a všeobecnými podmienkami, ktoré sú súčasťou zmluvy. V bode 11.3 uvedeného článku je odkaz na zákon 129/2010 Z.z. iba v tej súvislosti, že dlžník môže uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť na adrese veriteľa uvedenej v záhlaví tejto zmluvy a kontrolu dodržiavania povinností stanovených zákonom 129/2010 Z.z. vykonáva Národná banka Slovenska. Napadnutý rozsudok preto vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a je zaťažený aj vadou zmätočnosti, pretože v ňom absentuje riadne odôvodnenie a vyporiadanie sa s jednotlivými otázkami ohľadom aplikácie príslušných zákonov, v dôsledku čoho je rozsudok aj nepreskúmateľný. Závery súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti preto neobstoja a poskytnutý úver nie je možné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Z týchto dôvodov žiadal žalobe v celom rozsahu vyhovieť.

9. Žalovaná podala odvolanie proti vyhovujúcemu výroku I. rozsudku v spojení s opravným uznesením a súvisiacim výrokom o trovách konania III. a IV. z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a/, b/, f/ a h/ CSP a navrhla zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne zmeniť rozsudok tak, že súd zamietne žalobu a prizná jej náhradu trov konania v plnej výške. Vytykala súdu, že rozhodol v jej neprítomnosti a v neprítomnosti jej právneho zástupcu, pričom sama ani neobdržala predvolanie v tejto veci. Na tomto pojednávaní navyše došlo k vyhláseniu rozsudku, ktorým bola zaviazaná zaplatiť žalobcovi 2.728,44 € s príslušenstvom. Následne spolu s písomne vyhotoveným rozsudkom vo veci obdržala opravné uznesenie, ktoré výrazným spôsobom zmenilo výrok rozsudku a jeho odôvodnenie. Súd neštandardným spôsobom pristúpil k oprave svojho vyhláseného rozsudku, a to v neprospech žalovanej. Zostáva nezrozumiteľným, z akého dôvodu došlo k oprave vyhláseného rozhodnutia výrazne v neprospech žalovanej. Navyše, v zrušujúcom uznesení Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6CoCsp/31/2022 zo dňa 12.9.2022 odvolací súd uviedol, že je nutné zobjektívizovať, že konanie žalujúcej strany je v rozpore s dobrými mravmi, čo sa v prejednávanej veci nestalo. Opakovane poukázala na to, že žalobca v jej prípade konal v rozpore s dobrými mravmi a nehnuteľnosť potom, čo ju právny predchodca žalobcu vo svojej réžii ocenil znaleckým posudkom a poskytol jej úver, následne pri nesplácaní úveru túto nehnuteľnosť ocenil výrazne nižšou hodnotou, v dražbe bola predaná za výrazne nižšiu hodnotu osobe spriaznenej žalobcovi, v dôsledku čoho nedošlo k uspokojeniu celého dlhu. Považovala za správny záver súdu, že žalovaná je spotrebiteľom a požíva preto zvýšenú právnu ochranu. Zo všetkých týchto dôvodov považovala rozsudok za vecne nesprávny.

10. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu zotrvala na dôvodoch ňou podaného odvolania a za správny považovala postup súdu, pokiaľ aplikoval v prejednávanej veci zákon 129/2010 Z.z.

11. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej zotrval na ním podanom odvolaní a dôvodoch v ňom uvedených.

12. Žalovaná v replike opätovne zotrvala na podanom odvolaní.

13. Ďalšie vyjadrenia v spore podané neboli.

14. Krajský súd v Košiciach pred prejednaním odvolania vyzval strany sporu v zmysle ust. § 382 CSP na vyjadrenie k možnému použitiu zákona 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, t.j. do 20.3.2016, najmä § 2 ods. 1, 2, § 4, § 7 ods. 3, 4, § 8 ods. 2, § 9, § 11 ods.

6, ďalej § 53 ods. 4, 5 a 11 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, t.j. do 31.3.2015 a § 121 ods. 3 OZ, ktoré pri doterajšom rozhodovaní sporu neboli použité a sú pre rozhodnutie vo veci rozhodujúce.

15. Žalobca k výzve súdu oznámil, že zmluva o stavebnom sporení splňa všetky zákonom 310/1992 Zb. o stavebnom sporení ustanovené náležitosti. K neprijateľnosti zmluvných podmienok uviedol, že žalovaná mala možnosť posúdiť rozsah svojho záväzku, vychádzajúc z obsahu zmluvy. Aj keď zmluva bola vopred pripravená, žalovanej bola predložená na preštudovanie a táto vyjadrila súhlas s jej ustanoveniami svojim podpisom. Nebol preto dôvod pristupovať k osobitnému vyjednávaniu zmluvných podmienok. Žalovaná vopred vedela, že v zmysle zmluvy bude povinná platiť poplatky. Poplatok za spracovanie úveru je dojednaním o odplate za poskytnutý úver, ktoré je vyňaté spod prieskumu súdu ohľadne neprijateľnej zmluvnej podmienky s poukazom na ust. § 53 ods. 1 OZ, ak je vyjadrený určito, jasne a zrozumiteľne. Zaúčtovanie zmluvne dohodnutého spracovateľského poplatku vo výške 456 € bolo dohodnuté v zmluve. K aplikácii ObZ uviedol, že zmluva o úvere je upravená v ObZ, a preto sa vždy bude spravovať práve ustanoveniami ObZ, rešpektujúc ust. § 52 ods. 2 OZ o prednostnom použití ustanovení OZ. Odkaz na aplikáciu ObZ v zmluve preto nemožno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Z týchto dôvodov zotrval na podanej žalobe v celom rozsahu.

16. Žalovaná na výzvu súdu oznámila, že použitie § 7 ods. 3 je v tomto prípade na mieste, pretože vo Všeobecných obchodných podmienkach, ktoré tvoria prílohu zmluvy o úvere č. 2397792403 je uvedený, konkrétne v bode XX., že prevod práv a povinností zo zmluvy o úvere si vyžaduje predchádzajúci písomný súhlas stavebnej sporiteľne, ktorá môže určiť jeho podmienky, čo s poukazom na § 53 ods. 4 písm. b/ Občianskeho zákonníka je samo o sebe neprijateľnou podmienkou uvedenou v spotrebiteľskej zmluve. Poukázala ďalej na to, že žalobca si uplatňuje úroky z omeškania do zaplatenia, pričom podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR v konaní sp.zn. 8Cdo/125/2018 dovolací súd dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinnosti dlžník zaplatil ako cenu peňazí. V tomto prípade žalobca dosť neprehľadne uplatňuje si, ako sám tvrdí, iba čiastočne svoj nárok, avšak v rámci tohto čiastočného nároku uplatňuje tak úrok, ako aj úrok z omeškania a ďalšie poplatky spojené s vymáhaním, pričom zákonný úrok z omeškania si uplatňuje od nasledujúceho dňa po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. V ďalšom odkázala na rozhodnutie najvyššieho súdu sp.zn. 1Cdo/320/2013, podľa ktorého neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka môže byť nielen obsah konkrétneho zmluvného dojednania spotrebiteľného záväzku, ale aj spôsob jeho formálneho vyjadrenia, zahrňujúci nekalé praktiky dodávateľa v procese uzatvárania spotrebiteľskej zmluvy. V tomto kontexte upriamila pozornosť na celý proces uzatvárania tak zmluvy o stavebnom sporení, ako aj zmluvy o úvere a záložnej zmluvy, na malé písmo uzatvárajúcej zmluvy o stavebnom sporení, na neurčitost' dojednaní o výške úveru a na samotné oceňovanie nehnuteľnosti pri zriaďovaní záložného práva.

17. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu a žalovanej na pojednávaní v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP ako podané včas oprávnenými osobami proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. a/, b/, f/ a h/ CSP) a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky ani na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie (§ 390 CSP), preto napadnutý rozsudok v spojení s opravným uznesením v zmysle ust. § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

18. Súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom č.k. 1Csp/143/2021-159 zo dňa 23.2.2022, ktorý bol zrušený uznesením Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6CoCsp/31/2022 zo dňa 12.9.2022 a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

19. V poradí druhým rozsudkom č.k. 1Csp/143/2021-222 zo dňa 20. januára 2023 súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 2.728,44 € s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 31.8.2018 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v pomere 65,90%.

20. Následne súd opravným uznesením č.k. 1Csp/143/2021-243 zo dňa 31.1.2023 opravil zápisnicu z vyhlásenia rozsudku, ako aj písomné vyhotovenie rozsudku tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 8.728,47 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 31.8.2018 do zaplatenia

a žalobcovi priznal náhradu trov konania v pomere 9,10%. Výrok II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti zostal nedotknutý, rovnako ako aj výrok IV., v zmysle ktorého o výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

21. Dôvodná je odvolacia námietka žalovanej o neštandardnom spôsobe, ktorým súd pristúpil k oprave svojho vyhláseného rozsudku, a to výrazným spôsobom v neprospech žalovanej.

22. Pre vydanie opravného uznesenia totiž neboli splnené zákonné podmienky v zmysle ust. § 224 CSP, pretože k chybe pri vyhlásení rozsudku nedošlo následkom chyby v počítaní, ale následkom nesprávne zisteného skutkového stavu, ako to vyplýva zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 20.1.2023 (č.l. 220-221).

23. Zo zápisnice o pojednávaní vyplýva, že súd z listinného dôkazu – platobná história na č.l. 39 vzal za preukázané poskytnutie medziúveru žalovanej v dvoch splátkach dňa 29.4.2015 vo výške 20.000 a 10.400 €, spolu 30.400 €.

24. Vychádzal teda zo skutkového zistenia, že úver bol žalovanej poskytnutý vo výške 30.400 €, od tejto sumy odpočítal poplatok za spracovanie úveru vo výške 456 €, platbu realizovanú žalovanou vo výške 4.215,53 € a sumu získanú dražbou vo výške 23.000 € a rozdiel 2.728,44 € zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

25. Zrejme pri písomnom vyhotovení rozsudku súd zistil, že úver bol žalovanej poskytnutý v celkovej výške 38.000 € (vrátane poplatku za spracovanie úveru), keďže ešte dňa 13.9.2016 bola realizovaná výplata medziúveru vo výške 7.144 €. Poplatok za spracovanie úveru bol žalobkyni zúčtovaný dňa 29.4.2015 vo výške 456 €. Po odpočítaní poplatku za spracovanie úveru (456 €) súd teda dospel k záveru, že žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 37.544 € (20.000 € +10.400 € +7.144 €). Po odpočítaní sumy získanej dražbou 23.000 € a platieb realizovaných žalovanou vo výške 4.215,53 € a 1.600 € zaviazal žalovanú (opravným uznesením) zaplatiť žalobcovi 8.728,47 €.

26. Z vyššie uvedeného vyplýva, že nešlo o chybu v počítaní, či už pri vyhlásení rozsudku alebo pri jeho písomnom vyhotovení alebo o iné očividné pochybenie, ale o pochybenia pri zistení skutkového stavu, ktoré nie je možné naprávať opravným uznesením.

27. Napriek skutočnosti, že takýmto nesprávnym procesným postupom došlo k porušeniu práva žalovanej na spravodlivý proces, odvolací súd vzhľadom na znenie § 390 CSP a rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu SR vo vzťahu k aplikácii tohto zákonného ustanovenia nemohol napadnutý rozsudok v spojení s opravným uznesením zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

28. Rovnako dôvodná je aj odvolacia námietka žalobcu o nesprávnom právnom posúdení veci, pokiaľ súd prvej inštancie aplikoval na prejednávajúcu vec zákon 129/2010 Z.z., ktorý na prejednávajúcu vec nedopadá vzhľadom na ust. § 1 ods. 3 písm. b/ a c/ cit. zákona, v dôsledku čoho súd dospel k nesprávnemu záveru, že úver je bezúročný a bez poplatkov a že žalobca má nárok iba na vrátenie istiny a nevykonal dokazovanie potrebné na určenie rozsahu, v akom je žalobou uplatnený nárok dôvodný so zameraním sa aj na zistenie prípadných neprijateľných zmluvných podmienok v zmluve o úvere, ako ich žalovaná namietala už v odpore proti platobnému rozkazu.

29. Vzhľadom na ust. § 390 CSP odvolací súd v celom rozsahu suploval úlohu súdu prvej inštancie a vo veci znova vykonal celé dokazovanie za účelom zistenia skutkového stavu, potrebného na rozhodnutie v spore a na vyporiadanie sa so všetkými námietkami sporových strán, ktoré vzniesli v rámci svojho procesného útoku a procesnej obrany.

30. Odvolací súd za účelom riadneho zistenia skutkového stavu nariadil vo veci pojednávanie, na ktorom zopakoval dokazovanie listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisu, a to: zmluva o postúpení pohľadávok č. 77/2020 zo dňa 1.10.2020 (č.l. 10-15 spisu), oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky zo dňa 6.10.2020 (č.l. 16), zmluva o úvere č. 2397792 4 03 zo dňa 20.2.2015 (č.l. 17-22), všeobecné podmienky stavebného sporenia pre fyzické osoby – znenie október 2014 (č.l. 23-26), zmluva o zriadení záložného práva zo dňa 20.2.2015 (č.l. 27-29), zmluva o stavebnom sporení č. 2397792 1 04 zo dňa 4.6.2014 (č.l. 30), tarify sporenia pre fyzické osoby (č.l. 31), upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 1.6.2018 (č.l. 33), oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa

30.8.2018 a doručenka (č.l. 34-35), oznámenie o začatí výkonu záložného práva zo dňa 12.9.2018 a doručenka (č.l. 36), oznámenie o začatí výkonu záložného práva zo dňa 9.11.2018 (č.l. 37), príloha k zmluve o postúpení pohľadávok (č.l. 38), platobná história (č.l. 39-42), pokus o zmier zo dňa 5.5.2021 (č.l. 43), podací hárok (č.l. 44-45), oznámenie o začatí výkonu záložného práva – oprava zo dňa 19.4.2021 (č.l. 61), notárska zápisnica zo dňa 27.7.2021 (č.l. 90-93), oznámenie o dražbe zo dňa 25.6.2021 (č.l. 98-100), vyjadrenie zo dňa 5.1.2021 (č.l. 101), znalecký posudok č. 26/2015 (č.l. 134-146). Oboznámil aj vyjadrenie žalobcu zo dňa 1.10.2022 po zrušení rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom žalobca špecifikoval žalobou uplatnený nárok (č.l. 212 a 213 spisu) a zistil tento skutkový stav:

31. Právny predchodca žalobcu Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. a žalovaná uzavreli dňa 20.2.2015 zmluvu o úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie medziúveru vo výške 38.000 € na preklopenie obdobia, kým dlžník (žalovaná) nesplní všetky podmienky na pridelenie cieľovej sumy a poskytnutie stavebného úveru. Druh úveru bol označený ako medziúver/nespotrebiteľský na dobu určitú a úroková sadzba medziúveru bola dohodnutá vo výške 3,99 % p.a., výška mesačnej splátky úrokov z medziúveru bola určená sumou 126,35 €, splatnosť splátok úrokov z medziúveru 15. dňa v mesiaci, výška stavebného úveru po pridelení cieľovej sumy bola určená sumou 22.540,46 € s úrokovou sadzbou 2,90 % p.a., s výškou mesačnej splátky 195,37 € a splatnosťou splátok 15. dňa v mesiaci. Konečná splatnosť medziúveru bola stanovená do 15.3.2045. Zo zmluvy vyplýva, že účelom tohto úveru v súlade so zákonom 310/1992 Zb. o stavebnom sporení je financovanie bytových potrieb a potrieb súvisiacich s bývaním na území Slovenskej republiky. V zmluve je vymedzená aj nehnuteľnosť, na ktorú sa úver poskytuje - zapísaná na LV č. XX, kat. úz. D. ako rodinný dom a zastavaná plocha. Zo zmluvy tiež vyplýva, že pohľadávka veriteľa z tejto zmluvy bude zabezpečená záložným právom k nehnuteľnosti na základe zmluvy o zriadení záložného práva, uzavretej medzi veriteľom a záložcom, predmetom ktorej budú nehnuteľnosti zapísané na LV č. XX, kat. úz. D.. V zmysle zmluvy dlžník je povinný veriteľovi hradiť aj poplatky a náklady súvisiace s úverom, ktoré sú vymenované v čl. VIII. zmluvy. Podľa bodu 8.1. dlžník je povinný zaplatiť aj poplatok za spracovanie medziúveru vo výške 1,2 % z cieľovej sumy, minimálne 100 € a maximálne 999 €, ktorý si veriteľ zúčtuje pri prvom čerpaní peňažných prostriedkov úveru tak, že celková suma poukazovaných peňažných prostriedkov úveru bude znížená o výšku tohto poplatku. Z bodu 8.9. vyplýva povinnosť dlžníka zaplatiť poplatky pri neplnení zmluvných povinností v prípade upomínania dlžných splátok po lehote splatnosti, t.j. prvá upomienka, druhá upomienka, tretia predžalobná upomienka, každá vo výške 15 €. Z bodu 8.10. vyplýva povinnosť zaplatiť poplatok za individuálne riešenie omeškaných splátok vo výške 15 €. V čl. X. zmluvy boli dohodnuté podmienky mimoriadnej splatnosti tak, že v zmysle bodu 10.1. ak je dlžník v omeškaní s platením čo i len jednej splátky stavebného úveru resp. úrokov z medziúveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace alebo je v omeškaní s platením čo i len jedného vkladu na účet zmluvy o stavebnom sporení po dobu dlhšiu ako tri mesiace, veriteľ má právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou lehotou. V zmysle bodu 10.16. vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru je dlžník povinný zaplatiť celý zostatok úveru, vrátane príslušenstva veriteľovi v lehote určenej veriteľom v písomnom oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Od nasledujúceho dňa po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru je veriteľ oprávnený účtovať úrok z omeškania z celého zostatku úveru s príslušenstvom. V záverečných ustanoveniach, čl. XI., bod 11.1. strany zmluvy dohodli, že právny vzťah medzi nimi sa riadi právnym poriadkom SR, najmä zákonom č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení, Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom a všeobecnými podmienkami, ktoré obdržal dlžník spolu so zmluvou o stavebnom sporení a s obsahom ktorých súhlasí. Z bodu 11.3. zmluvy vyplýva, že kontrolu dodržiavania povinností stanovených zákonom 129/2010 Z.z. vykonáva Národná banka Slovenska.

32. Za účelom zabezpečenia pohľadávky z vyššie uvedenej úverovej zmluvy uzavrel záložný veriteľ Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. a záložcovia A. C. a K. C. ako vlastníci nehnuteľností zapísaných na LV č. XX, kat. úz. D. zmluvu o zriadení záložného práva dňa 20.2.2015. Uzavretiu zmluvy o úvere predchádzalo uzavretie zmluvy o stavebnom sporení medzi Prvou stavebnou sporiteľňou, a.s. a žalovanou dňa 4.6.2014.

33. Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. pristúpila k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru pre neplnenie povinností žalovanou zo zmluvy dňom 30.8.2018 po predchádzajúcom upozornení na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti zo dňa 1.6.2018. Vyššie uvedené písomnosti boli žalovanej doručené dňa 6.6.2018 a 4.9.2018.

34. Dňa 12.9.2018 Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. oznámila žalovanej začatie výkonu záložného práva za účelom uspokojenia dlžnej sumy 38.721,21 €, pričom výkon záložného práva sa uskutoční predajom nehnuteľností zapísaných na LV č. XX, kat. úz. D. vo vlastníctve žalovanej. Toto oznámenie bolo žalovanej doručené dňa 19.9.2018.

35. Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 1.10.2020 došlo medzi Prvou stavebnou sporiteľňou, a.s. a žalobcom k postúpeniu pohľadávky z vyššie uvedenej zmluvy, ktorá ku dňu postúpenia predstavovala 44.170,50 €, z toho istina 37.198,60 €. Oznámenie o postúpení pohľadávky bolo zaslané žalovanej listom zo dňa 6.10.2020.

36. Z platobnej histórie k uvedenej úverovej zmluve odvolací súd zistil, že žalovanej bol vyplatený medziúver dňa 29.4.2015 vo výške 20.000 € a 10.400 € a dňa 13.9.2016 vo výške 7.144 €, spolu 37.544 €. Dňa 29.4.2015 bol zároveň zúčtovaný poplatok za spracovanie úveru v čiastke 456 €. Do dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti medziúveru dňa 30.8.2018 žalovaná plnila titulom úveru sumu 4.215,53 € a po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru až do postúpenia pohľadávky ku dňu 30.9.2020 žalovaná plnila titulom úveru sumu 1.600 €.

37. V období do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (30.8.2018) žalobca vyúčtoval žalobkyni poplatky za upomienky v celkovej výške 285 € (15 € x 19) a poplatky za individuálne riešenie omeškaných splátok vo výške 45 € (15 € x 3) a ďalej poplatok za informáciu o nezaplatennej splátke vo výške 17 €, spolu 347 €.

38. Dňa 27.7.2021 bola vykonaná dobrovoľná dražba nehnuteľností zapísaných na LV č. XX, kat. úz. D., pričom výťažok z tejto dražby predstavoval 23.000 €.

39. Zo špecifikácie žalobou uplatnenej pohľadávky zo dňa 1.10.2022 (č.l. 212 spisu) vyplýva, že žalobcovi bola postúpená pohľadávka v celkovej výške 44.170,50 €, ktorá pozostávala z istiny vo výške 37.198,60 €, úroku v sume 3.038,40 €, úroku z omeškania v sume 3.907,70 € a poplatkov spojených s vymáhaním vo výške 25,80 €. Istina 37.198,60 € bola vyčíslená tak, že z dlžnej sumy ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti 38.798,60 € bola odpočítaná suma 1.600 €, ktorú žalovaná plnila po vyhlásení okamžitej splatnosti a pred postúpením pohľadávky.

40. Žalovaný výťažok z dražby 23.000 € započítal na úhradu istiny a rozdiel istiny vo výške 14.198,60 € (37.198,60 € - 23.000 € = 14.198,60 €) si uplatňuje žalobou v tomto konaní a zároveň si uplatňuje iba časť úrokov vo výške 1.801,40 € (ktoré však bližšie nešpecifikoval – pozn. odvolacieho súdu), spolu si uplatňuje sumu vo výške 16.000 € s úrokom z omeškania (14.198,60 € + časť úrokov 1.801,40 €).

41. Podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

42. Podľa ust. § 52 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, t.j. k 31.3.2015 spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom (ods. 1). Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné (ods. 2). Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (ods. 3). Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (ods. 4).

43. Podľa ust. § 53 cit. OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané (ods. 1). Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom

zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah (ods.2). Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (ods. 3).

44. Podľa ust. § 53 ods. 4 cit. OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

t) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa,

v) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie.

45. Podľa ust. § 53 ods. 5 cit. OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

46. Podľa ust. § 53 ods. 11 cit. OZ neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

47. Podľa ust. § 54 cit. OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (ods. 1). V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší (ods. 2).

48. Podľa ust. § 1 zák. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, t.j. k 31.3.2015 (ďalej len zákon 129/2010 Z.z.) tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa (ods. 1). Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti (ods.2).

49. Podľa ust. § 1 ods. 3 zák. 129/2010 Z.z. spotrebiteľským úverom nie sú:

b) úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého účelom je nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti alebo výstavba nehnuteľnosti,

c) úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého lehota splatnosti je viac ako desať rokov.

50. Podľa ust. § 2 ods. 1 zák. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení účinnom do 20.3.2016 (ďalej len zák. 310/1992 Zb.) stavebným sporením sa rozumie

a) prijímanie vkladov od stavebných sporiteľov alebo v prospech stavebných sporiteľov,

b) poskytovanie úverov stavebným sporiteľom zo zdrojov fondu stavebného sporenia na stavebné účely uvedené v § 11 ods. 1 (ďalej len "stavebný úver").

51. Podľa ust. § 2 ods. 2 zák. 310/1992 Zb. stavebné sporenie môže vykonávať len banka, 1) ktorej predmetom činnosti je stavebné sporenie na základe bankového povolenia udeleného podľa osobitného predpisu 1) (ďalej len "stavebná sporiteľňa"). Na stavebnú sporiteľňu sa vzťahujú ustanovenia osobitného predpisu, 1) ak tento zákon neustanovuje inak. Označenie "stavebná sporiteľňa" alebo jeho preklady môže používať v obchodnom mene iba stavebná sporiteľňa.

52. Podľa ust. § 4 písm. a/ zák. 310/1992 Zb. stavebným sporiteľom môže byť fyzická osoba, ktorá uzatvorí so stavebnou sporiteľňou zmluvu o stavebnom sporení alebo v prospech ktorej je uzatvorená zmluva o stavebnom sporení.

53. Podľa ust. § 7 ods. 3 zák. 310/1992 Zb. zmluva o stavebnom úvere musí obsahovať

a) identifikačné údaje o stavebnej sporiteľni a o stavebnom sporiteľovi najmenej v rozsahu údajov ustanovenom osobitnými predpismi, 3c)

b) úrokovú sadzbu stavebného úveru,

c) podmienky poskytnutia a splácania stavebného úveru,

d) spôsob zabezpečenia pohľadávok zo stavebného úveru,

e) podmienky, za ktorých možno vykonať prevod práv a povinností zo zmluvy o stavebnom úvere,

f) podmienky, za ktorých možno odstúpiť od zmluvy o stavebnom úvere.

54. Podľa ust. § 7 ods. 4 zák. 310/1992 Zb. zmluvy o stavebnom sporení a zmluvy o stavebnom úvere môžu obsahovať aj ďalšie náležitosti dohodnuté medzi stavebnou sporiteľňou a stavebným sporiteľom.

55. Podľa ust. § 8 ods. 2 zák. 310/1992 Zb. po splnení zmluvne dohodnutých podmienok má stavebný sporiteľ nárok na pridelenie stavebného úveru.

56. Podľa ust. § 9 zák. 310/1992 Zb. stavebný sporiteľ získa stavebný úver, ak dodrží zmluvne dohodnuté podmienky stavebného sporenia a spĺňa podmienky poskytnutia stavebného úveru (ods. 1). Výška stavebného úveru sa rovná rozdielu medzi cieľovou sumou a vkladmi sporiteľa, vrátane úrokov, štátnych prémie, ak sa poskytnú (§ 10 ods. 1) a iných zdrojov (ods. 2).

57. Podľa ust. § 11 ods. 6 zák. 310/1992 Zb. záväzky stavebných sporiteľov vyplývajúce z poskytnutia stavebného úveru musia byť zabezpečené podľa osobitných predpisov. 5)

58. Podľa ust. § 121 ods. 3 OZ príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

59. Podľa ust. § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

60. Podľa ust. § 3 nariadenia vlády 87/1995 Z.z. v znení účinnom od 1.2.2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

61. V prejednávanej spore uzavrel právny predchodca žalobcu Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. ako subjekt v zmysle § 2 ods. 2 zák. 310/1992 Zb. so žalovanou zmluvu o úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie medziúveru žalovanej vo výške 38.000 € na preklopenie obdobia, kým žalovaná splní všetky podmienky na pridelenie cieľovej sumy a poskytnutie stavebného úveru. Uzavretiu tejto zmluvy predchádzalo uzavretie zmluvy o stavebnom sporení medzi tými istými zmluvnými stranami zo dňa 4.6.2014. Zmluva o úvere teda bola uzavretá podľa zákona 310/1992 Zb. o stavebnom sporení a v zmysle § 11 ods. 6 zákona 310/1992 Zb. záväzok žalovanej ako stavebnej sporiteľky vyplývajúci z poskytnutia úveru bol zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti na základe zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 20.2.2015. Splatnosť úveru z vyššie uvedenej zmluvy bola dohodnutá na dobu 30 rokov a úver bol poskytnutý za účelom nadobudnutia nehnuteľnosti, zapísanej na LV č. XX, kat. úz. D. – rodinný dom č. súp. 373 a parcela CKN 257 s výmerou 170 m² – zastavané plochy a nádvorí. Úver bol teda poskytnutý na financovanie bytových potrieb a potrieb súvisiacich s bývaním na území Slovenskej

republiky. Prílohou úverovej zmluvy boli všeobecné podmienky stavebného sporenia pre fyzické osoby, ktoré bližšie upravovali podmienky stavebného sporenia vrátane uzavierania zmlúv.

62. Zmluva o stavebnom medziúvere zo dňa 20.2.2015 bola uzavretá podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že zmluva o úvere zakladá medzi zmluvnými stranami záväzkový vzťah, ktorý sa bez ohľadu na povahu účastníkov bude vždy spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka (tzv. absolútny obchod - § 261 ods. 6 písm. d/). Zmluva o úvere je konsenzuálnym kontraktom, takže na vznik záväzkového právneho vzťahu z tejto zmluvy postačuje dohoda zmluvných strán o podstatných častiach zmluvy. Za tieto podstatné náležitosti je treba považovať záväzok veriteľa poskytnúť na požiadanie dlžníka v jeho prospech peňažné prostriedky, určenie sumy (limitu) týchto peňažných prostriedkov, záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky.

63. Základné ustanovenie každého zmluvného typu má kogentný charakter (§ 263 ods. 2), preto je vylúčené, aby sa zmluvné strany v zmluve o úvere dohodli na bezúročnom poskytnutí peňažných prostriedkov.

64. Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd uzatvára, že úverová zmluva, uzavretá medzi sporovými stranami, je tzv. absolútnym obchodným vzťahom v zmysle ust. § 261 ods. 6 písm. d/ Obchodného zákonníka a spravuje sa ust. § 479 a nasl. Obchodného zákonníka a zákonom č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení.

65. Vzhľadom na charakter účastníkov zmluvy v postavení dodávateľa a spotrebiteľa, ako aj vzhľadom na tzv. formulárový typ zmluvy, keď spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť obsah zmluvných podmienok, je uvedená zmluva zároveň aj zmluvou spotrebiteľskou v zmysle ust. § 52 OZ a na právny vzťah z tejto zmluvy je preto potrebné aplikovať ust. § 52 a nasl. OZ účinného v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľských zmluvách.

66. Úver poskytnutý na základe zmluvy o úvere, uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou dňa 20.2.2015, však nie je spotrebiteľským úverom v zmysle zákona 129/2010 Z.z., ako to nesprávne a zjavne v rozpore so zákonom uzavrel súd prvej inštancie, keďže tento úver je zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti a jeho účelom je nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti a zároveň je tento úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého lehota splatnosti je viac ako 10 rokov (§ 1 ods. 3 písm. b/ a c/ zák. 129/2010 Z.z.).

67. Náležitosti uzavretej úverovej zmluvy preto súd nesprávne posudzoval podľa zák. 129/2010 Z.z. a v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci dospel k nesprávnemu záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru a v nadväznosti na to nesprávne uzavrel, že žalobca má nárok iba na vrátenie istiny.

68. Náležitosti zmluvy o úvere, ako aj práva a povinnosti z tejto zmluvy je potrebné posudzovať podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, podľa zákona 310/1992 Zb. a podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v spojení so všeobecnými podmienkami stavebného sporenia pre fyzické osoby, ako k tomu pristúpil odvolací súd na základe vykonaného dokazovania.

69. Zo žiadneho zmluvného ustanovenia, t.j. ani z článku XI., bod 11.3. a ani z iného ustanovenia zmluvy o úvere zo dňa 20.2.2015 nevyplýva, že by strany sporu dohodli aplikáciu zákona 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch na právny vzťah z tejto zmluvy a pokiaľ by aj k takejto dohode došlo, táto by odporovala samotnému zneniu § 1 ods. 3 zákona 129/2010 Z.z., ktorý výslovne určuje, aké úvery nie sú spotrebiteľskými úvermi.

70. Vzhľadom na skutočnosť, že zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou, odvolací súd po zistení, že táto má náležitosti vyžadované zákonom 310/1992 Zb. (§ 7) a § 497 ObZ pristúpil ku skúmaniu, či uvedená zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ktorých existenciu namietala žalovaná už v odpore proti platobnému rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 27Úp/604/2021 zo dňa 10. júna 2021 a ktorými sa súd vôbec nezaoberal.

70.1. V tomto odpore žalovaná neuznala žalobou uplatnenú sumu z dôvodu, že zmluva o úvere obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ktorými sú poplatok za spracovanie úveru vo výške 1,2 % z cieľovej sumy, poplatok za upomienky a ustanovenia o tom, že zmluva sa riadi Obchodným zákonníkom.

71. Neprijateľnými zmluvnými podmienkami sú také ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, a sú preto neplatné. To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané (§ 53 ods. 1 OZ). Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah (§ 53 ods. 2 OZ). Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 OZ).

72. Pokiaľ ide o poplatok za spracovanie úveru, ktorý bol dojednaný vo výške 1,2 % z cieľovej sumy, čo v prejednávanej veci predstavovalo 456 €, tento nemožno posudzovať z hľadiska jeho neprijateľnosti, a to z nasledujúcich dôvodov:

73. Ako vyplýva z ust. § 53 ods. 1 druhej vety OZ, ide o výnimku z posudzovania neprijateľných podmienok, keďže ustanovenie prvej vety § 53 ods. 1 OZ o neprijateľných zmluvných podmienkach neplatí, ak ide o predmet plnenia a primeranosť ceny, za predpokladu, že tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne.

74. Kým neprijateľnosť zmluvnej podmienky v časti o inom ako hlavnom predmete zmluvy sa bude rovnáť absolútnej neplatnosti zmluvy v uvedenom rozsahu, pokiaľ ide o hlavný predmet zmluvy a primeranosť ceny, tieto sú vylúčené spod ochrany inštitútom neprijateľnej zmluvnej podmienky.

75. Citované zákonné ustanovenie je transpozíciou článku 4 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle ktorého: „Hodnotenie nekalej povahy podmienok sa nevzťahuje ani k definícii hlavného predmetu zmluvy, ani na primeranú cenu a úhradu na jednej strane, ako aj tovar alebo služby dodávané výmenným spôsobom na druhej strane, pokiaľ tieto podmienky sú zrozumiteľné“.

76. Zákonom č. 575/2009 Z.z. bolo s účinnosťou do 1.3.2010 novelizované ust. § 53 OZ a doplnená požiadavka, aby zmluvné podmienky, týkajúce sa hlavného predmetu a primeranosti ceny boli vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, teda dojednanie o odplate mohlo byť preskúmané z pohľadu určitosti. Od účinnosti tejto novely dojednanie spotrebiteľskej zmluvy, týkajúce sa predmetu plnenia a ceny plnenia, nebudú neplatné aj za predpokladu, že budú obsahovať neprijateľné podmienky, avšak iba ak boli dohodnuté určito, jasne a zrozumiteľne.

77. Pokiaľ ide o dve podstatné náležitosti zmluvy, ktoré musia byť vždy dojednané, aby bola zmluva platná, a to predmet plnenia (predmet dodania) a cena samy o sebe nemožno posudzovať z toho hľadiska, že by spôsobovali nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Ide o zabezpečenie právnej istoty aj na strane dodávateľov, že nebude sponchybný výsledne dojednaný predmet zmluvy a jeho cena.

78. Poplatok za poskytnutie úveru nepochybne predstavuje odplatu (cenu) za poskytnutie úveru a dojednanie o cene, teda aj o poplatku za poskytnutie úveru preto nemôže predstavovať neprijateľnú zmluvnú podmienku, pokiaľ je vyjadrený určito, jasne a zrozumiteľne.

79. V prejednávanej veci odvolací súd zo zmluvy o úvere zistil, že poplatok za úver (cena za plnenie) je vymedzený určito, jasne a zrozumiteľne, preto je vylúčený spod kontroly z hľadiska neprijateľných zmluvných podmienok.

80. Zo zmluvy o úvere, konkrétne z článku VIII., bod 8.1 je zrejmé, že poplatok je účtovaný za spracovanie medziúveru vrátane zmluvnej dokumentácie, je zrejmá aj jeho výška, t. j. 1,2 % z cieľovej sumy (38.000 €), výška tohto poplatku je primeraná výške poskytnutého úveru (poplatok 456 €, úver 38.000 €), žalovaná vedela pri uzatváraní zmluvy, že veriteľ požaduje za poskytnutie úveru poplatok a v akej výške, dohodla sa s právnym predchodcom žalobcu aj na zaplatení tohto poplatku zo samotného úveru, čo bolo

v prospech žalovanej, keďže nepotrebovala za účelom získania úveru mať vlastné finančné prostriedky v tejto výške a za tento poplatok dostala protiplnenie vo forme úveru.

81. Odvolací súd už len dopĺňa, že platenie poplatkov za poskytnutie úveru je bežnou obchodnou praxou spojenou s poskytovaním úverov, slovenský právny poriadok inštitút odplaty za dojednanie záväzku poskytnúť úver pozná a ani zákony na ochranu spotrebiteľa takéto poplatky nezakazujú.

82. Odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/294/2019, v ktorom dovolací súd citoval z rozsudku SD EÚ vo veci C-621/17 z 03.10.2019 „Čl. 4 ods. 2 a čl. 5 smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa majú vykladať v tom zmysle, že z požiadavky, podľa ktorej musí byť zmluvná podmienka formulovaná jasne a zrozumiteľne, nevyplýva povinnosť, aby také zmluvné podmienky, o aké ide vo veci samej, ktoré neboli individuálne dohodnuté a sú obsiahnuté v zmluve o úvere uzatvorenej so spotrebiteľmi, pričom presne určujú sumu poplatkov za správu a poplatku za poskytnutie úveru, ktoré znáša spotrebiteľ, spôsob ich výpočtu a dátum ich splatnosti, tiež podrobne špecifikovali všetky služby poskytované ako protihodnota dotknutých súm.“ a vychádzal z úvahy, že poplatok za poskytnutie úveru (t.j. za úkony na strane veriteľa, ktoré sú nevyhnutné pre uzavretie zmluvy, a ktoré sú internou záležitosťou veriteľa a súčasťou jeho nákladov, teda za úkony veriteľa súvisiace s poskytnutím úveru ako vypracovanie zmluvy a jej uzavretie a pod.) predstavuje cenu za poskytovanie služby veriteľom, pričom možnosť jeho uplatňovania pripúšťa zák. č. 129/2010 Z.z. a táto možnosť vyplýva aj z judikatúry SD EÚ. Nemožno teda v súvislosti s dojednaním poplatku za poskytnutie úveru dospieť k záveru o existencii nekalej zmluvnej podmienky.

83. NS SR v uvedenom rozhodnutí tiež konštatoval, že nemožno opomenúť tú skutočnosť, že bolo na dlžníkovi, ktorý mohol posúdiť hospodárske dôsledky vyplývajúce zo zmluvy, či ju uzavrie, a ak sa mu poplatok za poskytnutie úveru, ktorý bol v zmluve vyjadrený určito, jasne a zrozumiteľne, javil vysoký, nič mu nebránilo obrátiť sa na iný subjekt. Dovolací súd mal za to, že nemožno tolerovať, aby dovolateľ, ktorý vopred vedel, že bude musieť zaplatiť poplatok za poskytnutie úveru a zároveň poznal jeho výšku, zmluvu aj napriek tomu uzavrel, teda s poplatkom a jeho výškou súhlasil, následne zaujal stanovisko, že poplatok predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.

84. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že dojednanie poplatku za spracovanie úveru nepredstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, v časti dojednania o poplatku za úver je zmluva platná a žalobca má nárok aj na zaplatenie tohto poplatku (456 €).

85. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou nie sú ani ustanovenia o tom, že zmluva uzavretá medzi stranami sporu sa riadi aj Obchodným zákonníkom (článok XI. bod 11.1.). V tomto prípade nešlo o voľbu Obchodného zákonníka v rozpore s ust. 52 ods. 2 OZ, ale iba odkaz na Obchodný zákonník ako jeden z právnych predpisov, ktorým sa právny vzťah z uzavretej zmluvy riadi.

86. Ako už bolo uvedené vyššie, uzavretá zmluva je tzv. absolútnym obchodno-záväzkovým vzťahom, preto sa na ňu vzťahujú ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ktoré upravujú zmluvu o úvere, zároveň sa však na tento vzťah aplikuje aj zák. č. 310/1992 Z.z. o stavebnom sporení, v zmysle ktorého bola zmluva medzi stranami sporu uzavretá a ust. § 52 a nasl. OZ, ktoré upravujú spotrebiteľské zmluvy. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách a všetky iné ustanovenia, upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa pritom použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom.

87. Keďže ust. článku XI. bod 11.1 zmluvy nepredstavuje dohodu o výlučnej aplikácii Obchodného zákonníka s cieľom obísť ustanovenia OZ o spotrebiteľských zmluvách a kontrolu neprijateľných zmluvných podmienok alebo iné ustanovenia upravujúce spotrebiteľské vzťahy a znemožniť aplikáciu právnych predpisov zameraných na ochranu spotrebiteľa na vzniknutý právny vzťah, nemožno odkaz v uvedenom zmluvnom článku aj na použitie Obchodného zákonníka hodnotiť ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 OZ.

88. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je však dohoda o povinnosti žalovanej zaplatiť poplatky pri neplnení zmluvných povinností v prípade upomínania dlžných splátok po lehote splatnosti vo výške 15 € za každú upomienku (článok VIII. bod 8.9. zmluvy) a poplatky za individuálne riešenie omeškaných

splátok vo výške 15 € (článok VIII. bod 8.10. zmluvy), keďže ide o úhradu za plnenia, za ktoré žalovaná ako spotrebiteľ nedostáva žiadne protiplnenie.

89. Tieto poplatky boli zakomponované do vopred pripravenej zmluvy, ich úpravu žalovaná nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť, pričom tieto poplatky predstavujú výdavky veriteľa, ktoré mu môžu vzniknúť s vymáhaním pohľadávky a ktoré si on sám určil pevnou sumou vopred.

90. Poplatky za upomienky nepredstavujú individuálne zmluvné dojednanie a dohoda o poplatkoch za upomienky a za individuálne riešenie omeškaných splátok spôsobuje stav nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán, lebo žalovaná ako spotrebiteľ z toho nemá žiaden preukázateľný prínos a nedostáva sa jej žiadneho protiplnenia. Uvedené poplatky slúžili výlučne záujmu dodávateľa na maximalizáciu zisku spojeného s existenciou zmluvného vzťahu. Právny predchodca žalobcu sám si určil výšku poplatku za upomienky a za individuálne riešenie omeškaných splátok, pričom suma 15 € zrejme presahuje administratívne náklady, ktoré právny predchodca žalobcu s upomienkou a individuálnym riešením omeškaných splátok mal (nie je ani zrejmé, o aký úkon banky sa jednalo, čo bolo jeho obsahom – poznámka odvolacieho súdu). Podstatou týchto poplatkov je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané. Vyššie uvedené poplatky tiež nemožno chápať ani ako poplatky za službu, ktorú dodávateľ poskytuje spotrebiteľovi v jeho záujme. Za vyššie uvedené poplatky teda nie je spotrebiteľovi poskytnutá žiadna služba v jeho prospech a ani žiadne protiplnenie a predmetné poplatky tak predstavujú iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľov s úhradou dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa.

91. Vyššie uvedené poplatky spojené s administratívnou agendou predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa a konanie spočívajúce v účtovaní takýchto poplatkov možno hodnotiť vo vzťahu k spotrebiteľovi ako poškodzujúce. Z týchto dôvodov s poplatkami za takéto plnenie sa spája záver o ich neprijateľnosti s poukazom na ust. § 53 ods. 4 písm. v/ a t/ OZ. Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa.

92. Vychádzajúc z vyššie uvedených záverov odvolací súd v zmysle ust. § 298 ods. 2 CSP aj bez návrhu uviedol vo výroku rozsudku znenie zmluvných podmienok, ktoré určil ako neprijateľné zmluvné podmienky – článok VIII. body 8.9. a 8.10.

93. Tieto poplatky v zmysle platobnej histórie boli účtované v celkovej výške 285 € za upomienky a 45 € za individuálne riešenie omeškaných splátok, spolu 330 €, ktoré plnenie odvolací súd žalobcovi nepriznal.

94. Žalobca v konaní nepreukázal ani dôvodnosť účtovania poplatkov za „info o nezaplatenej splátke“ v celkovej výške 17 €, takýto poplatok nebol dohodnutý v zmluve ani upravený vo všeobecných podmienkach stavebného sporenia pre fyzické osoby, ktoré boli súčasťou zmluvy, z ktorého dôvodu odvolací súd ani tieto poplatky v celkovej výške 17 € žalobcovi nepriznal.

95. Vychádzajúc z vyššie uvedených záverov, žalovaná bola povinná zaplatiť právnomu predchodcovi žalobcu poplatok za spracovanie úveru 456 €, poskytnutý úver 37.544 € (20.000 + 10.400 + 7.144), spolu 38.000 €. Žalobcovi tiež patrili zmluvné úroky (úroky z úveru) a úroky z omeškania, ako si tieto účtoval v platobnej histórii, nepatria mu však poplatky v celkovej výške 347 € (285 € poplatok za upomienky, 45 € poplatok za individuálne riešenie omeškaných splátok a 17 € za info o nezaplatenej splátke).

96. Vychádzajúc zo špecifikácie žalovanej pohľadávky, keď žalobcovi bola postúpená pohľadávka v celkovej výške 44.170,50 €, z čoho istina predstavovala 37.198,60 € a zvyšok predstavovali úroky a poplatky spojené s vymáhaním pohľadávky, pričom po odpočítaní sumy získanej v dražbe 23.000 € od uplatňovanej istiny (37.198,60 € - 23.000 = 14.198,60 €) žalobca si žalobou uplatňuje istinu 14.198,60 € a časť úrokov vo výške 1.801,40 €, odvolací súd považuje žalobu za dôvodnú v časti o zaplatenie 13.851,60 € (14.198,60 € - 347 €) a v časti úrokov 1.801,40 €, spolu 15.653 €.

97. Vychádzajúc z vyššie zisteného skutkového stavu a po právnom posúdení veci, ako bolo vysvetlené vyššie, odvolací súd v zmysle ust. § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že určil za neprijateľné zmluvné podmienky uvedené v článku VIII., bod 8.9. a 8.10. zmluvy o úvere a zaviazal

žalovanú zaplatiť žalobcovi 15.653 € s úrokom z omeškania, ako je tento špecifikovaný vo výroku tohto rozsudku a v prevyšujúcej časti (čo do zaplatenia sumy 16.000 € s príslušenstvom) žalobu zamietol.

98. Žalovaná sa s plnením svojho peňažného záväzku dostala do omeškania, preto ju odvolací súd zaviazal v zmysle ust. § 517 ods. 1, 2 OZ v spojení s ust. § 3 nar. vl. č. 87/1995 Z.z. aj na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5% ročne od 31.8.2018 do zaplatenia, avšak iba zo sumy istiny 13.851,60 € a v prevyšujúcej časti žalobu o zaplatenie úrokov z omeškania zamietol.

99. V zmysle § 121 ods. 3 OZ príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

100. Veriteľ nemá právo žiadať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva, teda úroky z omeškania zo zmluvných úrokov/z úrokov z omeškania, lebo ani Občiansky zákonník a ani Obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú. Inak povedané, ani Občiansky zákonník ani Obchodný zákonník nezakotvujú majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky.

101. Z vyššie uvedených dôvodov zo sumy (zmluvných) úrokov 1.801,40 € žalobcovi úroky z omeškania nepatria.

102. Zároveň odvolací súd uvádza, že tieto zmluvné úroky sú vyčíslené do 30.9.2020, t.j. ku dňu postúpenia pohľadávky na žalobcu, a nejde teda o priznanie úrokov z úveru až do momentu zaplatenia istiny, čo je v súlade so závermi rozhodnutia NS SR sp. zn. 8Cdo/125/2018, na ktoré sa žalovaná odvolávala vo vyjadrení zo dňa 4.9.2023 (č.l. 293-294 spisu).

103. Vyššie uvedené rozhodnutie rieši výlučne otázku zmluvných úrokov v prípade vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru so záverom, že „v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí“. Tento záver sa ale nevzťahuje na úroky z omeškania, na ktoré má veriteľ nárok až do zaplatenia celého úveru.

104. Pokiaľ ide o odvoláciu námietku žalovanej, že súd sa nevyporiadal s jej obranou o uplatnení práva žalobcom touto žalobou v rozpore s dobrými mravmi, keď si uplatnil svoju pohľadávku potom, čo nebola v celom rozsahu uspokojená výťažkom z dražby v dôsledku podhodnotenia draženej nehnuteľnosti, odvolací súd uvádza, že táto námietka je taktiež dôvodná, keďže súd prvej inštancie sa žiadnym spôsobom k tejto jej obrane nevyjadril.

105. Pokiaľ však ide o odpoveď na túto procesnú obranu žalovanej, odvolací súd v plnom rozsahu poukazuje na svoje závery vo vzťahu k tejto námietke, vyjadrené v uznesení sp.zn. 6CoCsp/31/2022 zo dňa 12. septembra 2022 v tu prejednáwanej veci a na týchto záverov zotrváva z dôvodu, že žalovaná ani po zrušení a vrátení veci súdu prvej inštancie žiadnym spôsobom nepreukázala, že by uplatnenie pohľadávky žalobcu bolo v rozpore s dobrými mravmi.

106. Žalovaná argumentovala tým, že draženú nehnuteľnosť nadobudol subjekt personálne prepojený so žalobcom, nehnuteľnosť bola ocenená nižšou sumou, ako pre potreby uzavretia zmluvy o úvere a vydražená za sumu 23.000 €, ktorá nestačila na pokrytie celého dlhu žalovanej. Takéto konanie považovala za špekulatívne, keďže v dôsledku tohto konania prišla o nehnuteľnosti, ktoré slúžili na uspokojovanie jej bytových potrieb a navyše má zaplatiť žalobcovi ešte ďalšiu sumu 16.000 €.

107. Na tomto mieste odvolací súd opakuje svoje závery z rozhodnutia sp.zn. 6CoCsp/31/2022 a uvádza, že žalovaná v procese dobrovoľnej dražby nevzniesla v zákonom určenej lehote námietky proti ohodnoteniu predmetu dražby a z toho dôvodu dražobník nebol povinný sa s prípadnými vznesenými námietkami vysporiadať a zabezpečiť nový znalecký posudok.

108. Žalobca ako navrhovateľ dražby a veriteľ nemal možnosť podať námietky voči znaleckému posudku, pretože zákon mu také právo nepriznáva a treba mu dať za pravdu, že ohodnotenie nehnuteľnosti znalcom nemal možnosť žiadnym spôsobom ovplyvniť. Nemožno teda žalobcovi vytýkať, že sa uspokojil so znaleckým posudkom zo dňa 30.5.2021 znalkyne H. I. L., ktorá určila cenu predmetu dražby sumou 25.500 €.

109. Žalobca bol navrhovateľom dražby, žiadnym spôsobom nemohol počas samotnej dražby ovplyvňovať konečnú cenu, za ktorú sa predmet dražby vydražil a nemohol ovplyvniť ani tú skutočnosť, že jediným účastníkom dražby a vydražiteľom sa stala spoločnosť, s ktorou je personálne prepojený. Okruh účastníkov dražby totiž neurčuje navrhovateľ dražby, keďže dražby sa môžu zúčastniť všetky osoby, ktoré splnia zákonom stanovené podmienky.

110. Dražba prebehla v súlade so zákonom o dobrovoľných dražbách č. 527/2002 Z.z., keďže nebola rozhodnutím súdu na základe žaloby podanej v zmysle § 21 ods. 2 citovaného zákona určená za neplatnú. Neplatnosť dobrovoľnej dražby môže súd vysloviť iba v občianskom súdnom konaní, ktoré sa začalo podaním žaloby o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby v zmysle § 21 ods. 2 zákona 527/2002 Z.z. Otázkou neplatnosti dobrovoľnej dražby nemôže súd posudzovať v inom konaní než v konaní podľa uvedeného ustanovenia, a to ani ako otázku prejudiciálnu (predbežnú). Súdna prax sa pritom ustálila v názore, že za prípadné vady znaleckého posudku dražobník (ani navrhovateľ dražby) nezodpovedá a nemôžu byť dôvodom pre neplatnosť dobrovoľnej dražby.

111. Tak, ako už bolo vyššie uvedené, pokiaľ žalovaná mala výhrady k ohodnoteniu predmetu dražby znaleckým posudkom zo dňa 30.5.2021, mohla do 10 pracovných dní od doručenia znaleckého posudku vzniesť u dražobníka námietky proti ohodnoteniu a prípadne žiadať vyhotoviť znalecký posudok iným znalcom. Toto svoje právo však riadne nevyužila a nemôže byť na ťarchu žalobcu ako navrhovateľa dražby, ak vyvolávacia cena predstavovala 25.500 € v zmysle záverov znaleckého posudku Ing. Černochovej.

112. K námietke žalovanej, že cena nehnuteľnosti určená znaleckým posudkom pre účely dobrovoľnej dražby (25.500 €) bola neprímeraná v porovnaní s určením jej všeobecnej hodnoty v roku 2015 pre účely uzavretia zmluvy o úvere (40.200 €), čo malo za následok predaj nehnuteľnosti pod jej trhovú hodnotu odvolací súd uvádza, že z hľadiska výslednej ceny získanej v dražbe nie je podstatný znalecký posudok na ohodnotenie predmetu dražby podľa všeobecnej hodnoty v mieste a čase konania dražby, pretože výsledná cena získaná v dražbe je cenou trhovou, keďže je výsledkom stavu na trhu, t.j. dopytu a ponuky na trhu. Až samotný výsledok dražby teda dáva odpoveď na otázku, akú má nehnuteľnosť hodnotu, za ktorú môže byť predaná. Nehnuteľnosť sa tak môže vydražiť aj za niekoľkonásobne vyššiu cenu, než je cena vyvolávacia, vychádzajúca zo znaleckého posudku, rovnako tak za cenu nižšiu, a to v závislosti od dopytu a ponuky na trhu v danej lokalite a v danom čase, preto nie je možné považovať za rozpor s dobrými mravmi, že nehnuteľnosť bola vydražená za cenu podstatne nižšiu, než bola hodnota nehnuteľnosti v čase uzavretia zmluvy o úvere.

113. Keďže dražba prebehla v súlade so zákonom, je neprípustné v tomto konaní spochybňovať výsledky dražby, a to či už ide o získaný výťažok z dražby, cenu určenú znaleckým posudkom alebo účasť v dražbe.

114. Odvolací súd zhodne so žalobcom uvádza, že len samotná skutočnosť, že výkonom záložného práva veriteľa nedošlo k uspokojeniu celej pohľadávky veriteľa, v dôsledku čoho sa veriteľ domáha vrátenie zostatku pohľadávky od svojho dlžníka, nemôže byť hodnotená ako rozpor s dobrými mravmi.

115. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

116. Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku (poctivosť, nezneužívanie výkonu práv, nešíkanózny spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov).

117. Výkon práv v rozpore s dobrými mravmi znamená, že sa výkon práva ocitá v rozpore s uznávaným názorom rozhodujúcej časti spoločnosti, ktorý vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi určuje, aký má byť výkon práva tak, aby bol v súlade so základnými a všeobecne rešpektovanými zásadami mravného poriadku demokratickej spoločnosti (so zásadou slušnosti, poctivosti, čestnosti, vzájomnej úcty, tolerancie, dôvery a pod.).

118. Ak sa prieči výkon určitého práva dobrým mravom, musí to byť súdom vo vzájomnom konaní subjektov občianskoprávných vzťahov vždy zistené podľa objektívneho kritéria s prihliadnutím ku všetkým okolnostiam konkrétneho prípadu, vrátane doby, miesta, ako aj postavenia subjektov.

119. Záver, že výkon práva je v rozpore s dobrými mravmi, musí teda vyplývať z konkrétnych zistení.

120. V prejednávanej spore aj po vrátení veci súdu prvej inštancie absentujú zistenia, na základe ktorých by bolo možné dospieť k záveru, že v dôsledku konania žalobcu došlo k predaju nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovanej pod trhovú hodnotu alebo k inému konaniu, predstavujúcemu výkon jeho práva v rozpore s dobrými mravmi.

121. Aj keď personálna prepojenosť žalobcu ako navrhovateľa dražby a vydražiteľa bola v konaní preukázaná, sama o sebe táto skutočnosť nemôže viesť k záveru o výkone práva v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si žalobca v tomto konaní uplatňuje pohľadávku voči žalovanej, ktorá nebola (nemohla byť) uspokojená z výťažku z dražby.

122. Odvolací súd už len dodáva, že ani žalovaná v konaní nepreukázala svoje tvrdenie, že nehnuteľnosť, ktorá bola v roku 2015 ocenená sumou 40.200 €, bola v rozpore s reálnym stavom nárastu cien nehnuteľností ocenená v roku 2021 čiastkou 25.500 €. Táto jej obrana zostala iba v rovine nepreukázaných tvrdení, na ktorú preto nie je možné prihliadať.

123. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené v petite tohto rozhodnutia.

124. O náhrade trov celého konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 2 CSP a priznal ich náhradu žalobcovi voči neúspešnej žalovanej v rozsahu jeho celkového úspechu, ktorý predstavuje 95,6%.

125. Žalobca si žalobou uplatnil zaplatenie sumy 16.000 € (100%), priznaná mu bola suma 15.653 €, čo predstavuje 97,8%. Žalovaná bola úspešná čo do sumy 347 €, v ktorej časti súd žalobu zamietol, čo predstavuje 2,2%. Celkový úspech žalobcu tak predstavuje 95,6%, preto odvolací súd priznal žalobcovi proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 95,6%, o výške náhrady ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

126. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).